

Predstavitev najodličnejših raziskovalnih dosežkov Univerze v Ljubljani v letu 2018, 3. december 2018

Prof. dr. Miha Škerlavaj, slavnostni govornik

Velja govorjena beseda.

Spoštovani gostje, drage kolegice in kolegi,

počaščen sem, da vas lahko pozdravim in naslovim ob tako lepem dogodku kot je današnji.

Priložnosti, ko vsi skupaj praznujemo tisti trenutek inspiracije in neštete dni perspiracije. Trenutek navdiha in nato brez oddiha. Moram priznati, da mi razmislek o tem, kaj povedati tako raznoliki družbi kot je naša Univerza kar nekaj časa ni dal miru. Z vami želim deliti nekaj kratkih misli, za katere upam, da bodo presegle raven vljudnostnih public kot tudi pritoževanja nad rastočim anti-intelektualizmom in izjemnim razkorakom med podpovprečnimi vlaganji naše domovine v znanost in visoko izobraževanje ter izjemnimi rezultati, ki jih vsi vi dosegate v mednarodnem merilu. Zato vam bom povedal zgodbo.

Nedelja popoldne. Po nekaj urah dela na članku, ki ga pripravljam s kolegoma z dveh vodilnih svetovnih poslovnih šol ter vmesnim ukvarjanjem z družino, sem se odpravil na krajši tek mimo ene naših fakultet. Ob povratku srečam starega prijatelja, mladega profesorja, ki je medtem ko je hitel po otroke v kino, še na hitro preveril, kako potekajo njegovi eksperimenti. Oba sva se seveda strinjala, da bo zvečer, ko se vse umiri, dober čas, da pred ponedeljkom počistiva še goro elektronske pošte. Tako se bova potem lahko lažje ukvarjala s predavanji in raziskovanjem. Verjamem, da se marsikdo od vas prepozna v tovrstnih zgodbah.

Kot raziskovalca s področja organizacijskega vedenja in inovativnosti me zanima, kaj ustvarjalne in inovativne ljudi žene dalje, da vztrajate in uspevate v doseganju odličnosti pri svojem delu. Z vami bom zato delil še nekaj raziskovalnih spoznanj s področja motivacije za tip del, ki zahteva veliko odrekovanja, svežega razmišljanja in tudi neizmerne predanosti.

Prvič, ustvarjalni ljudje strastno zasledujejo občutek mojstrstva. Stremijo k nenehni rasti, razvoju, izboljšavam, novim idejam in inovacijam.

Drugič, ustvarjalni ljudje cenijo in uspevajo z avtonomijo pri delu.

In tretjič, ustvarjalni ljudje iščejo globlji smisel. Nekaj, kar presega nas same in kar lahko pusti pozitivno sled. Prav na področju iskanja smisla in namena dela je največ novih raziskovalnih spoznanj.

Sodobni raziskovalci organizacijskega vedenja poskušamo bolje razumeti idejo pro-socialne motivacije. Ugotavljamo, da želja prispevati k dobrobiti drugih vodi do izjemne ustvarjalnosti in inovativnosti in ustvarja organizacije po meri človeka s kakovostnimi medčloveškimi odnosi. Ljudje, ki čutijo visoko raven pro-socialne motivacije, celo živijo dlje in bolje. Organizacije, ki živijo kulturo kolegialne pomoči in sodelovanja, uspevajo v vseh pogledih konkurenčnega boja. Razumeti, videti in čutiti, kolikšen je pravzaprav prispevek ustvarjalcev in inovatorjev k reševanju nakopičenih družbenih, okoljskih, tehnoloških in drugih izzivov za doseganje trajnostnih ciljev razvoja, je torej najmočnejši vzvod motivacije, kar jih poznamo.

Kaj torej storiti, da bomo vsi skupaj na naši almi mater čutili in spodbujali tovrstne plemenite motivacijske vzgibe? Eden najmočnejših vzgibov spodbujanja pro-socialne motivacije je empatija

in uživljanje v kožo drugega. Slišati in videti zgodbe naših študentov, ki nam povedo o transformativni vlogi študija na njihovo delo in življenje se globoko dotakne vsakogar od nas. Videti, da naši raziskovalni dosežki korak po korak, včasih pa tudi v preskokih, naslavljajo izzive modrega planeta in vrst, ki si ga delimo je nepozabno. Pri našem delu, ki je tek na dolge proge, potrebujemo stik z upravičenci rezultatov našega dela. Potrebujemo mehanizme, ki bodo omogočali več sodelovanja znotraj in preko meja Univerze, več medsebojne pomoči, več stika s tistimi, katerim naše delo najbolj koristi. Potrebujemo pa tudi več zaupanja in manj 'taylorizma' od tistih, ki so nam zaupali družbeno poslanstvo ustvarjati in širiti nova znanja. Zato si močno želim, da bi se vsi skupaj pogosteje spraševali, zakaj in za koga počnemo, kar počnemo najbolje. V času, ko nove tehnologije in družbeni premiki postavljajo marsikaj na glavo, je povratek k osnovnem vprašanju *Zakaj?* gotovo na mestu.

Čestitke vsem avtorjem najodličnejši raziskovalnih dosežkov Univerze v Ljubljani v letu 2018. Posebna zahvala gre tudi vašim bližnjim, ki vas pri tem podpirajo in razumejo, da se naše delo ne meri niti v urah niti v kilogramih. Želim vam, da bi še naprej čutili plamen strasti prispevati k napredku znanosti in družbe. Dela je še veliko, zanosa pa na srečo prav tako!